

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 17P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200860
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200860.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi a A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom pri matke, , zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracoviskom Svidník, deti rodičov – matky C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, XXX XX G., štátna občianka SR, zastúpenej JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, IČO: 42 230 080 a otca C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., štátny občan SR, zastúpeného JUDr. Martinom Tyčom, advokátom, so sídlom Čat. Nebiljaka 844/21, 089 01 Svidník, IČO: 55 927 653, o návrhu matky maloletých detí na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v danom prípade o návrhu matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Zamietá návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia.
- II. Zamietá návrh otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.3.2024 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a zároveň sa domáhala návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dočasnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí žila v spoločnej domácnosti otca na adrese H. XX, XXX XX H.. Manželstvo spolu neuzatvorili ani spoločne nehospodárili. Vzťah s otcom maloletých detí sa rozhodla ukončiť, nakoľko tento vo zvýšenej miere užíval alkohol, fajčil marihuanu, hral hracie automaty a navrhovateľku podvádzal. Z uvedeného dôvodu sa matka maloletých koncom roka 2023 odsťahovala zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom do obce Zborov, pričom jej matka otca maloletých detí zakázala vziať so sebou maloletého A.. Maloletý A. toho času býva pri otcovi v obci H. a maloletá A., ktorú jej matka otca maloletých detí nezakázala vziať, býva toho času pri matke v obci G.. Odkedy sa matka maloletých detí odsťahovala pred štyrmi mesiacmi, otec maloletých neprispel na výživu maloletej A. žiadnou peňažnou sumou a rovnako sa s ňou ani raz nestretol. Matka maloletých sa aktívne domáha toho, aby jej otec maloletých, ktorý sa o maloletého A. poriadne nestará, odovzdal syna, no tento to vytrvale odmieta. Matka maloletých má za to, že otec maloletých naďalej požíva alkohol, hrá automaty a droguje a o maloletého A. nemá skutočný záujem.

17P/21/2024

-2-

Celú starostlivosť o maloletého A. vykonáva matka otca maloletých. Vzhľadom na skutočnosť, že dieťa má vychovávať najmä rodič, t. j. nie starý rodič a otec starostlivosť o maloletého A. reálne nevykonáva, matka navrhuje, aby boli obe maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti. Matka navrhla styk otca s maloletými deťmi v rozsahu s ohľadom najmä na vek a potreby maloletej A., ktorá je stále dojčená. Matka ďalej uviedla, že je toho času na rodičovskej dovolenke, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 345,20 eura a prídavky na deti vo výške 120 eur. Matka zároveň uviedla, aké

predpokladané výdavky má na seba a na maloleté deti. Matka tiež navrhla, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého A. sumou 130 eur mesačne a maloletej A. sumou 100 eur. Otec maloletých je síce oficiálne nezamestnaný, no nelegálnou prácou si privyrába na stavbách. Keďže otec maloletých jej dlhodobo a aktívne bráni v styku s maloletým synom, pričom sa oňho ani on sám reálne nestará, v dôsledku čoho je dieťa v potenciálnom ohrození života a zdravia, obzvlášť v prípade, ak je otec maloletých po užití omamných látok, matka navrhla, aby súd vydal uznesenie, ktorým nariadi neodkladné opatrenie, ktorým vo výroku I. dočasne zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, pričom právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obidvaja rodičia, vo výroku II. rozhodne, že otec maloletých je povinný prispievať na výživu maloletého A. sumou 90 eur mesačne a na výživu maloletej A. sumou 70 eur mesačne vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky, vo výroku III. upraví styk otca s maloletými tak, že otec je oprávnený sa s maloletými stykať každý párný týždeň v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu a nedeľu od 9.00 hod. do 14.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod., vo výroku IV. rozhodne, že matka je povinná maloletých na styk s otcom riadne pripraviť a maloletých mu v čase určenom pre začatie styku s nimi odovzdať v mieste jej bydliska, kam ich otec po skončení styku odovzdá späť matke a vo výroku V., aby jej súd priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v tomto konaní. Matka maloletých spolu s návrhom súdu predložila rozhodnutie CPP kancelárie Svidník o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, rodný list maloletého A., rodný list maloletej A., potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za rok 2023 a za rok 2024, a potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2023 a za rok 2024.

2. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.4.2024 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia vo veci ochrany a osobnej starostlivosti o maloleté deti. Návrh odôvodnil tým, že matka maloletých detí je jeho partnerkou, s ktorou majú dve deti a to A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. X.XX.XXXX. S matkou maloletých detí nebolo partnerstvo vždy ideálne a malo vždy nejaké problémy, avšak časom tie problémy prerástli do väčších rozmerov, ktoré boli spôsobené tým, že matka bola a je agresívna, pričom svoju agresivitu si častokrát vybíjala práve na maloletých deťoch. So spôsobom jej výchovy otec nesúhlasil, čoho dôsledkom boli ich hádky. Otec ďalej uviedol, že bol častokrát svedkom, ako deti bila či už po tvári alebo po chrbte. K prejavom jej agresivity vždy patril aj jej vysoko vulgárny slovník, ktorý používa aj vo vzťahu k deťom. Ako matka nemá k deťom milé slovo, ale len vulgárne. Ďalším faktorom je starostlivosť o hygienu. Deti vždy obliekala do špinavých vecí, deti nekúpala, resp. neumývala. Robil to buď otec maloletých detí alebo jeho rodičia, s ktorými bývali v spoločnej domácnosti. Ak deti plakali, matka maloletých k nim bola ešte horšia a namiesto toho, aby ich upokojila ako matka, tak im vulgárne nadávala. Okrem iného, ak bol pracovne v Bratislave, tak o deti sa starali jeho rodičia a nie matka maloletých. Správanie matky k deťom teda malo za následok, že syn A. nemá k matke žiaden vzťah, nevyhľadáva ju a bojí sa jej. Dcéra A. si vlastnosti matky ešte neuvedomuje, avšak ak je s otcom

17P/21/2024

-3-

maloletých alebo s jeho rodičmi, tak je pokojná a hravá, v opačnom prípade neustále plače, pretože matka sa jej vôbec nevenuje a ak sa venuje, tak len agresívnym spôsobom. Konflikt medzi otcom a matkou prerástol do štádia, kedy matka v priebehu mesiaca októbra 2023 opustila spoločnú domácnosť aj s dcérou A., ktorú od toho momentu nevidel asi 3 mesiace, a to až do januára 2024, kedy sa matka s dcérou vrátila domov. V čase, keď opustila spoločnú domácnosť, sa zdržiavala v obci Zborov u svojich rodičov v nehygienických a pre život maloletého dieťaťa neprijateľných podmienkach. O syna A. neprejavovala žiaden záujem. V mesiaci január 2024, kedy sa matka vrátila domov aj s dcérou A., bolo vidieť, že dcéra je zanedbaná, špinavá, uplakaná a bolo na nej vidieť aj menšie podliatiny. Dňa 1.2.2024 sa s matkou opätovne pohádali na spôsobe jej výchovy a starostlivosti o maloleté deti, čoho následkom bolo, že matka odišla aj s dcérou z domu. Chcel jej zabrániť, aby si zobrala aj maloletú A., avšak z jej strany došlo ku kontaktovaniu polície, ktorá prišla a vec prešetrila s tým, že pokiaľ je matkou maloletej A., môže si ju vziať so sebou. Dňa 2.2.2024 si následne prišla pre syna A., ktorého jej odmietol odovzdať z obavy, že o starostlivosť ich detí nebude z jej strany náležite postarané. V súčasnosti sa syn A. nachádza u otca, kde je oňho riadne postarané, sú mu vytvorené všetky podmienky na výchovu a bývanie. Uvedené konštatovala aj sociálna pracovníčka sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately p. I. J.. Dcéra A. je v súčasnosti u matky pravdepodobne na adrese jej trvalého pobytu, pričom otec má za to, že maloletej dcére u matky nie sú vytvorené podmienky na jej riadnu výchovu, hygienu či bývanie a spôsob, akým matka vychováva maloleté deti, vzbudzuje dôvodnú obavu, že ak bude maloletá A. naďalej v starostlivosti matky, bude ohrozený jej komplexný rozvoj osobnosti, duševný, fyzický či citový vývoj a

to predovšetkým tým, že matka sa k deťom správa agresívne a vulgárne a neprejavuje elementárnu starostlivosť o hygienu detí a pravidelné stravovanie. Otec má za to, že zverenie oboch detí do jeho osobnej starostlivosti je v ich najlepšom záujme a snaží sa chrániť duševný, rozumový či citový vývoj maloletých detí aj prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia pred neprimeranými výchovnými prostriedkami či praktikami matky a pred zanedbaným výchovným prostredím. Ak súd návrhu vyhovie, navrhne, aby súd matku zároveň zaviazal, aby prispievala na výživu maloletých detí vo výške 100 eur na každé maloleté dieťa. Otec maloletých spolu s návrhom súdu predložil rozhodnutie CPP kancelárie Svidník o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, rodný list maloletého A., rodný list maloletej A. a záznam hliadky k prevereniu oznámenia.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 17P/25/2024-15 zo dňa 18.4.2024 súd spojil veci vedené na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 17P/21/2024 a sp. zn. 17P/25/2024 na spoločné konanie a ďalej budú vedené pod sp. zn. 17P/21/2024.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17P/21/2024

-4-

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 111 písm. b) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá zákona č. 460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

15. Podľa článku 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

17P/21/2024

-5-

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

18. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

21. Podľa § 30 ods. 3 Zákona o rodine, rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

22. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17P/21/2024

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

27. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých, pri rozhodovaní o nariadení neodkladných opatrení musí súd rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že predovšetkým rodičia majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa musí byť preto vydané veľmi uvážlivo a po starostlivom preskúmaní dôsledkov, ktoré môžu nastať, ako vo vzťahu k samotnému dieťaťu tak i medzi rodičmi a dieťaťom. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne, či dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

28. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

29. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že cieľom neodkladného opatrenia je bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, a to v prípadoch, keď účastník podávajúci návrh na takéto rozhodnutie osvedčí naliehavosť potreby takéhoto postupu odrážajúcu nemožnosť vyčkať do konečného rozhodnutia vo veci samej alebo zabezpečenia výkon rozhodnutia. Ide teda o rozhodnutie dočasnej povahy predpokladajúce aspoň osvedčenie danosti práva alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré však neprejudikuje práva a povinnosti účastníkov, a teda nemôže ani nahrádzať konečné rozhodnutie vo veci samej a poskytnúť účastníkom definitívnu ochranu.

30. Súd dňa 4.4.2024 požiadal ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Svidník o prešetrenie pomerov u otca maloletých a podanie správy. Zo správy ÚPSVaR Bardejov, pracoviska

17P/21/2024

Svidník zo dňa 15.4.2024 súd zistil, že dňa 11.4.2024 bolo vykonané šetrenie v rodinnom prostredí otca maloletých z dôvodu podania návrhu matky maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletých do osobnej starostlivosti matky, kde úrad bol ustanovený za opatrovníka maloletého A.. Z uvedenej správy vyplýva, že otec maloletých sa na uvedenej adrese v čase šetrenia nenachádzal, prítomný bol len maloletý A., stará matka maloletého, prastará matka maloletého a súrodenci otca maloletého A.. Otec maloletého s maloletým žije v spoločnej domácnosti s jeho rodičmi, starou matkou a štyrmi súrodencami v dvojpodlažnom rodinnom dome v obci H.. Domácnosť pozostáva z troch veľkých obytných miestností, kuchyne a nového sociálneho zariadenia, ktorého súčasťou je sprchovací kút, detská vanička, umývadlo a bojler na ohrev vody. V kuchyni je staršia kuchynská linka plne

vybavená elektropotrebičmi. V neprítomnosti otca spí maloletý so starou matkou na manželskej posteli. Vlastnú posteľku má, je potrebné ju zmontovať. V spálni sa nachádza veľká manželská posteľ, skrine a bielizník. Maloletý má v domácnosti dostatočný priestor na trávenie voľného času, oddych, spánok a zábavu. Domácnosť je zariadená starším, ale funkčným nábytkom vedená v čistote a poriadku na úrovni komunity, v ktorej žijú. Náklady na bývanie v sume 200 eur mesačne uhrádza stará matka maloletého na polovicu so svojim bratom bývajúcim na vrchnom podlaží. Počas celého šetrenia bol maloletý A. v objatí starej matky, túžil sa k nej. Bolo vidieť, že je medzi nimi pekný vzťah. Nerozprával, hanbil sa. Podľa slov starej matky vie pekne rozprávať na tri roky. Do materskej školy nechodí. Vzhľadom k tomu, že sa zobudil, bol ešte v pyžamku. Počas dňa nenosí plienky, len občas večer pre istotu. Je zdravý, prekonal len bežné detské choroby. Nemá obmedzenia v strave. Detským pediatrom je I. K. L.. Absolvoval všetky povinné očkovania a predčasom bol očkovaný aj proti žltacke. Na maloletom A. nebolo bádať známky zanedbania. Otec C. B., nar. XX.XX.XXXX je dobrovoľne nezamestnaný. Nie je vedený v evidencii na úrade práce. V čase šetrenia bol na brigáde privyrobiť si. Pohovorom počas šetrenia so starou matkou bolo zistené, že matka maloletého C. D., nar. XX.X.XXXX opustila spoločnú domácnosť pred siedmimi mesiacmi. So sebou vzala maloletú A. a maloletého A. po dohode s otcom nechala v jeho starostlivosti. Vedeli, že podala návrh na súd, ale potom tvrdila, že to stiahla a vraj bude všetko ako doposiaľ. Ona si nechá dcéru a jemu ostane syn. Otcovi zatiaľ zo súdu nič neprišlo. S matkou maloletých detí si volajú, píše, posielala mu fotky maloletej a komunikujú cez videohovor. Otec maloletých dcéru navštíviť nemôže, pretože sa mu vyhrážajú bitkou. Matka však o syna záujem neprejavuje, neozýva sa mu, počas celej doby ho nenavštívila. Otec jej chcel poslať peniaze na výživu Júlie, avšak zablokovala ho. Toho času neprispieva na výživu ani otec ani matka. Stará matka maloletých sa domnieva, že všetko zlé, čo sa deje, vychádza zo strany starej matky maloletých detí z matkinej strany. Chce ju nazlosť, lebo vie, že maloletého vnuka A. vychováva od perinky, je naňho citovo naviazaná a nezniesla by, aby odišiel do Zborova, kde je špina, smrad a veľmi zlé podmienky. Myslí si, že keby sa rodičia maloletých osamostatnili, žili by spolu aj naďalej. Tvrdenia, že otec detí je alkoholik, hrá automaty a užíva drogy, popiera. Dňa 15.4.2024 ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Svidník telefonicky kontaktoval otca maloletých, nakoľko sa sám neozval. V telefonickom hovore uviedol, že obe maloleté deti ľúbi a je mu ľúto, že C. odišla. Viackrát sa pokúšal o nápravu vzťahu. Uviedol, že aj pred tromi dňami volal, že chce vidieť maloletú A., no neúspešne. Matka maloletých detí bola so svojou matkou v krčme. Disponuje SMS správami, v ktorých sa mu matka maloletých vyhráža, že zverením detí do jej starostlivosti ho zničí. Vie, že maloletý A. sa narodil a vyrastal v Stročine a to by ho ranilo najviac, ako aj celú rodinu. Tvrdenia matky, že vo zvýšenej miere požíva alkohol, fajčí marihuanu a hrá hracie automaty, popiera. Toho času spolu nekomunikujú ani si nevolajú. Zo šetrenia rodinných, sociálnych a

17P/21/2024

-8-

bytových pomerov u otca neboli zistené známky zanedbania. V zabezpečovaní starostlivosti o maloletého A. neboli zistené žiadne nedostatky. Zo strany kolízneho opatrovníka nie sú opodstatnené dôvody na úpravu rodičovských práv a povinností neodkladným opatrením. Je však na rozhodnutí súdu, aby v tejto veci zväzil nevyhnutnosť neodkladnej úpravy pomerov maloletých detí. Z prejavu oboch rodičov je zrejmé, že nemajú spracovaný konflikt súvisiaci s ich rozchodom, čo sa prejavuje aj v ich komunikácii a správaní. Obom rodičom bude v ďalšej spolupráci ponúknutá spolupráca s Agendou PPS na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisku Svidník.

30. Podaním zo dňa 16.4.2024 doplnil ÚPSVaR Bardejov správu z prešetrenia pomerov u matky maloletých, z ktorej súd zistil, že matka maloletých detí toho času žije v obci Zborov, v dvojizbovom nájomnom byte spolu so svojou maloletou dcérou A., rodičmi, I. D., nar. XX.X.XXXX a F. D., nar. XX.X.XXXX a ich maloletými deťmi, H. D., nar. XX.X.XXXX a A. D., nar. XX.X.XXXX. Bývanie rodiny pozostáva zo vstupnej chodby, z ktorej je po ľavej strane vstup do kúpeľne spojenej s toaletou, veľkej kuchyne prepojenej s obývacou miestnosťou a na hornom podlaží sa nachádza veľká spacia miestnosť, do ktorej sa vychádza dreveným schodišťom. Kuchyňa je vybavená drevenou kuchynskou linkou, pieckou na tuhé palivo, ktorá slúži aj na varenie, chladničkou a jedálenským stolom s dvomi stoličkami. Z kuchyne sa pozvoľna prechádza do obývacej časti, kde sa nachádza drevená nábytková zostava s televízorom, samostatne umiestnená váľanda a sedačka. Táto izba slúži ako spálňa matky maloletých spolu s maloletou A.. Horné podlažie obývajú rodičia matky maloletých spolu s maloletými dcérami. Kúpeľňa je vybavená sprchovým kútom, umývadlom a automatickou práčkou. Domácnosť je pripojená k vode a elektrine, udržiavaná v čistote a v poriadku na úrovni danej komunity. V čase šetrenia spala maloletá A. v kočiari. Matka počas šetrenia uviedla, že maloletú A. stále kojí a je dokrmovaná tuhou

stravou. Maloletá je zdravotne v poriadku, jej ošetrojúci lekár sídli v meste Svidník, jeho meno však matka maloletých nevedela uviesť. V rozhovore uviedla, že v prípade potreby zdravotného ošetrovania za lekárom cestuje. Matka má uschovanú dostatočnú zásobu oblečenia maloletej, plienky, hygienické potreby i lieky pre maloletú. Pri výchove a starostlivosti o ňu sa podieľajú aj starí rodičia. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 345,20 eura a prídavkov na obe deti spolu vo výške 120 eur. Náklady spojené s užívaním bytu hradia rodičia matky. Výdavky matky predstavuje suma 50 eur mesačne za stravu, hygienické potreby vrátane plienok suma 50 eur, oblečenie v sume 20 eur, vitamíny a lieky v sume 20 eur, splátka pôžičky v sume 30 eur a internet v sume 17 eur. Matka v rozhovore uviedla, že s otcom maloletých detí žila v spoločnej domácnosti v obci Stročín v okrese Svidník, ktorú pred asi 4 mesiacmi opustila. Dôvodom ukončenia vzťahu bolo časté požívanie alkoholu u otca, hranie hazardných hier a celkový nezáujem o ňu a o maloleté deti. Keď matka zo spoločnej domácnosti odchádzala, matka otca, t. j. stará matka maloletých, jej zabránila vziať so sebou maloletého syna A., preto maloletý aktuálne stále žije v domácnosti otca v Stročíne. Za uvedenú dobu nemá matka o synovi žiadne správy, syna ani raz nevidela a rovnako sa ani otec nezaujíma o maloletú dcéru A., ktorá toho času žije spolu s matkou v Zborove. Matka ďalej uviedla, že celú starostlivosť o maloletého A. určite vykonáva matka otca, keďže ten sa do starostlivosti o deti ani počas trvania vzťahu nezapájal. Vzťahy medzi starou matkou a matkou detí boli celú dobu narušené. Stará matka mala počas spolunažívania výhrady voči matkinej starostlivosti o deti a jej vedeniu domácnosti. Matka taktiež uviedla, že partnerovi navrhovala, aby sa z domácnosti odsťahovali a išli žiť do Zborova, avšak ten nechcel. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti by bol otec aj prístupný vzájomným stretnutiam s

17P/21/2024

-9-

deťmi, avšak stará matka mu v tom bránila. Otec sa s matkou stretol len raz vo Svidníku za účelom prevzatia vecí a darčiekov pre maloletého A.. V prípade zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky vie matka zabezpečiť obom deťom riadnu všestrannú starostlivosť. Domácnosť rodičov z matkinej strany v Zborove, v ktorej by matka naďalej žila, je vyhovujúca a disponuje dostatkým potrebného priestoru pre všetkých členov. Maloletý A. by od nového školského roku mohol začať navštevovať aj materskú školu v Zborove.

31. Oboznámením sa so spisovým materiálom súd dospel k záveru, že návrh matky maloletých ani návrh otca maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú dôvodné. Súd z návrhu matky ako aj z návrhu otca zistil, že rodičia maloletých neuzatvorili manželstvo a toho času nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko sa matka maloletých spolu s maloletou A. odsťahovala z domácnosti rodičov otca maloletých, kde doposiaľ bývali spolu. Maloletá A. sa toho času nachádza v starostlivosti matky a maloletý A. v starostlivosti otca v obci Stročín, kde vyrastá odmalička. Zo správy o prešetrení pomerov u otca súd zistil, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje prioritne matka otca maloletého, pričom v zmysle citovaného ustanovenia § 30 ods. 1 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Pri šetrení otec nebol prítomný a kolízna opatrovníčka ho musela dodatočne kontaktovať, nakoľko sa sám neozval. Z predmetnej správy však tiež vyplynulo, že v zabezpečovaní starostlivosti o maloletého A. neboli zistené žiadne nedostatky ani známky zanedbania a maloletý je zvyknutý na rodinné prostredie. Zo správy o prešetrení pomerov u matky súd zistil, že matka maloletých je schopná zabezpečiť obom deťom riadnu všestrannú starostlivosť a domácnosť, v ktorej by matka naďalej žila, je vyhovujúca a disponuje dostatkým potrebného priestoru pre všetkých členov. Toho času je o obidve deti zabezpečovaná riadna starostlivosť a na základe správ o šetrení nebola zistená bezprostredne hroziaca ujma u maloletých detí. Neodkladné opatrenie v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti môže súd vydať, iba ak existuje potreba rýchlej ochrany záujmov maloletého dieťaťa do doby, keď nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, pričom súd môže rozhodnúť bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania len na základe osvedčenia tvrdených skutočností v návrhu. Neodkladné opatrenie nie je inštitútom, ktorý má slúžiť na rýchlejšie súdne rozhodnutie. Úprava vo veci samej si vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu.

32. Pokiaľ ide o návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, tvrdenia matky o tom, že otec maloletých nadmerne požíva alkoholické nápoje, užíva drogy a často hrá hracie automaty neboli preukázané. Tvrdené skutočnosti nepreukazujú, že zdravie, výživa a výchova maloletého A. sú narušené alebo ohrozené a že by v momentálnej situácii maloletého bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Práve naopak, súd má na základe správy ÚPSVaR Bardejov, pracoviska Svidník o prešetrení pomerov u otca za preukázané, že toho času je o maloletého riadne zabezpečovaná starostlivosť. Vzhľadom na uvedené

má súd za to, že v tomto prípade absentuje naliehavá potreba nariadenia neodkladného opatrenia. Keďže neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť potreby zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

33. Pokiaľ ide o návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, súd má rovnako za to, že tvrdenia otca o tom, že matka sa k maloletým deťom správa hrubo, násilne a vulgárne, že
17P/21/2024

-10-

maloletá A. mala v januári 2024 na tele podliatiny a že maloletej A. toho času nezabezpečuje riadnu a sústavnú starostlivosť, neboli žiadnym spôsobom preukázané. Na základe správy ÚPSVaR Bardejov o prešetrení pomerov u matky mal súd práve naopak za preukázané, že matka má pre maloletú Júliu vytvorené vhodné podmienky, domácnosť je udržiavaná v čistote a maloletá A. je zdravotne v poriadku. Matka maloletých je schopná zabezpečiť obom deťom riadnu všestrannú starostlivosť a domácnosť, v ktorej by matka naďalej žila, je vyhovujúca a disponuje dostatkom potrebného priestoru pre všetkých členov. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že v tomto prípade absentuje naliehavá potreba nariadenia neodkladného opatrenia. Keďže neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť potreby zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, preto súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto uznesenia

34. Súd zároveň dáva do pozornosti obidvoch rodičov, aby využili ponúknutú spoluprácu s Agendou PPS na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisku Svidník a využili poskytnutý priestor k vyriešeniu problémov, ktoré sú medzi nimi evidentne prítomné tak, aby účasť oboch rodičov na živote detí bola bezproblémová, kontinuálna a pre maloleté deti prospešná. Obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má právo na kontakt s obidvomi rodičmi, a preto je potrebné hľadať najvhodnejší spôsob, ako tento kontakt zabezpečiť vzhľadom na vek dieťaťa a vzdialenosť bydlísk rodičov. Vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí a teda pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa, na ktorý musí súd pri svojom rozhodovaní vždy prihliadnuť. Záujmom dieťaťa je predovšetkým jeho zdravý, psychický a fyzický vývoj, a teda zabezpečenie jeho riadnej výchovy. Najprirodzenejším spôsobom úpravy styku rodiča s dieťaťom je dohoda rodičov. Dohoda rodičov najlepšie vystihuje potreby dieťaťa, jeho vek, denný režim a všetko potrebné pre zabezpečenie pohody počas styku. Rodič, ktorý má svoje dieťa rád, ponechá priestor na výchovné pôsobenie druhému rodičovi, rodičia sa nesmú znevažovať vo svojej rodičovskej úlohe a aj rozličné výchovné vplyvy môžu dieťa pozitívne obohacovať. Zo samotného návrhu ako aj správ o prešetrení pomerov u otca ako aj u matky vyplýva, že veľký vplyv na výchovu maloletých, ale aj na vznik konfliktov medzi rodičmi maloletých detí majú starí rodičia maloletých detí či už zo strany otca alebo matky. Osobitne súd preto apeluje na otca maloletých, aby sa na výchove maloletého podieľal vo väčšej miere, nakoľko rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú predovšetkým rodičia. Je síce prospešné, ak pri výchove maloletých napomáhajú aj starí rodičia, no výchova maloletých je prioritne úlohou rodičov maloletých detí, nie starých rodičov.

35. Záverom súd dodáva, že matka maloletých podala súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia aj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a súd rozhodne vo veci samej po náležite zistenom skutkovom stave, a to s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

17P/21/2024

-11-

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 62 ods. 3 CMP, ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.